

S1. Aşağıdaki tabloda pizza (X), hamburger (Y) ve ketçap (Z) ile gösterilmiştir. Pizza ve hamburger ile ketçap ve hamburger arasındaki çapraz esneklikleri hesaplayınız.

	Önceki		Sonraki	
	Fiyat	Miktar	Fiyat	Miktar
Pizza (X)	3.00	30	2.00	40
Hamburger (Y)	1.00	15	1.00	10
Ketçap (Z)	1.50	10	2.00	9
Hamburger (Y)	1.00	15	1.00	12

S2. Her ekonominin ana sorunlarını kısaca açıklayınız.

S3. “Kaynakların etkin kullanımı” kavramını tartışınız.

S4. Talebin fiyat esnekliği, talebin gelir esnekliği ve çapraz esneklik genel olarak neyi ölçerler? Niçin önemlidirler? Ne amaçlarla kullanılır?

S5. Talebin fiyat esnekliğini etkileyen faktörleri açıklayınız.

S6. “Ne üretilecek?” sorusu niçin her ekonominin önemli sorunudur? Fiyat sistemi bu soruyu piyasa ekonomisi içinde nasıl çözer? Çözüm, karma ekonomide nasıl olur? Açıklayınız

S7. Esneklik ve toplam satış hasılatı (geliri) arasındaki ilişkileri açıklayınız.

S8. Talebi etkileyen faktörleri kısaca açıklayınız.

S9. Trabzon Balık halinde haftalık balık arz ve talebi ile fiyatlar aşağıdaki şekilde verilmiş olsun.

Talep (kg)	Fiyat (kg/ YTL)	Arz (kg)	Arz fazla , Talep Fazla
85	50	73	
80	53	74	
75	55	75	
70	58	77	
65	60	80	
60	62	82	

- a) Denge fiyatı ve miktarı ne olacaktır? Talep fazlalığı ve arz fazlalığı sütunlarını doldurunuz.
b) 53 YTL/kg veya 58 YTL/kg niçin denge fiyatını oluşturamaz? “Arz fazlası fiyatların düşmesine, arzın kıt olması ise artmasına yol açar” şeklindeki bir iddiaya katılır mısınız?

S10. Taze balık fiyatları ve satılan miktarı artsa aşağıdakilerden hangisi doğru olurdu? a) Tüketiciler balığı tercih etmeye başlamışlardır. b) Et fiyatları artar. c) Benzin fiyatları artar. d) İhraç edilen dondurulmuş balık fiyatları artar.

S11. Talep eğrisi; a) bir ürünün talep edilen miktarı ile başka ürünler arasındaki negatif ilişkiyi, b) bir ürünün talep edilen miktarı ile o ürünün fırsat maliyeti arasındaki negatif ilişkiyi, c) talebin gelirdeki değişme ile nasıl değiştiğini, d) talep edilen miktarın tüketici tercihleri ile nasıl değiştiğini; gösterir.

S12. Halkın kolestrol konusundaki bilgilenmesine paralel olarak, kolestrole neden olduğuna inanılan yumurta tüketimi düşmektedir. Yumurta piyasasında; a) satılan miktar ve fiyat düşecektir, b) satılan miktar ve fiyat artacaktır, c) satılan miktar azalırken fiyatta ne yönde bir değişiklik olacağı tahmin edilemez, d) fiyat düşerken satılan miktarda ne yönde bir değişiklik olacağı söylenemez.

S13. Talep edilen miktardaki yüzde artış, fiyattaki yüzde artıştan küçükse, fiyatın talep esnekliği katsayısı; a) 1'den büyüktür, b) 1'e eşittir c) 1'den küçüktür d) 0'dır.

S14. Yay esnekliğinin nokta esnekliğine göre daha iyi bir sonuç vermesi, talep eğrisinin;
a) yayın küçük olmasına, b) yayın büyük olmasına c) her ikisine d) hiçbirisine; bağlıdır.

S15. Talebin esnek olmadığı bir durumda fiyattaki bir artış toplam harcamalarda; a) artmaya, b) azalmaya c) değişmemeye d) hiçbirisine; yol açar.

S16. Gelirin talep esnekliğinin negatif olması, gelir düştükçe satın alınan miktarın; a) artacağını, b) düşeceğini, c) değişmeyeceğini d) hiçbirisini; gösterir.

S17. Bir ürünün fiyatı değiştiğinde satın alınan iki malın miktarlarının aynı anda artıyor ya da azalıyor olması aralarındaki çapraz esnekliğin; a) negatif b) pozitif c) Sıfır d) 1 olduğunu gösterir.

S18. Aşağıdakilerden hangisi bir arz edilen miktarda değişikliğe neden olur?

- a) Faktör fiyatlarının değişmesi b) Malın fiyatının değişmesi
c) Üretilebilir diğer malların fiyatlarının değişmesi, d) Teknolojinin ilerlemesi
e) Üretici sayısının azalması

S19. Aşağıdakilerden hangisi bir malın talebini artırır?

- a) Malın fiyatının artması b) Malın tamamlayıcısı olan bir malın fiyatının artması
c) Ülkede nüfus artış hızının düşmesi d) Ülkedeki tüketicilerin gelir düzeyinin gerilemesi
e) Malın ikamesi olan malın fiyatının artması

S20. Bir malın talebin gelir esnekliği negatif ise gelir artışı durumunda aşağıdakilerden hangisi gerçekleşir?

- a) Maldan satın alınan miktar artar b) Maldan satın alınan miktar azalır c) Maldan satın alınan miktar değişmez d) Tüketici o malı almaktan vazgeçer

TABLO 1

	F	Toplam Talep(Q _d)	Toplam Arz (Q _s)
A	0	200	0
B	0.10	160	0
C	0.20	120	40
D	0.30	80	80
E	0.40	40	120
F	0.50	0	160

S21. Tablo 1'e göre F=0.20 düzeyinde arz/ talep fazlası/noksanı ne kadardır?

- a) 80 birim arz fazlası vardır b) 80 birim talep fazlası vardır
c) 40 birim talep noksanı vardır d) 40 birim Arz fazlası vardır e) Hiçbiri

S22. Tablo 1'e göre D'den E'ye geçişte talep

- a) Birim esnektir b) Esnek değildir c) esnektir d) Tam esnektir e) Hiçbiri

S23. 22. sorudaki bulgunuza göre fiyatlarda meydana gelen bir artış toplam harcamaları

- a) artırır b) azaltır c) değiştirmez d) Değerlendirme yapılamaz e) Hiçbiri

S24. Tablo 1 deki verilere göre D'den E'ye geçişte arz

- a) Birim esnektir b) Esnek değildir c) esnektir d) Tam esnektir e) Hiçbiri

S25. Toplam fayda artıyor iken, marjinal fayda; a) negatif ve artıyor, b) negatif ve azalıyor c) sıfır, d) pozitif ve artıyor.

S26. Bir malın piyasa arzı sabitken piyasa talebinin azalması sonucu aşağıdakilerden hangisi gerçekleşir?(arz tam esnek, talep az esnek ise)

- a)Denge miktarı azalırken denge fiyatı artar b)Denge miktarı artarken denge fiyatı azalır
c)Sadece denge fiyatı azalır d) Hem denge fiyatı hem denge miktarı artar e) sadece denge miktarı azalır.

S27. Zaniboni ülkesi elma ve süt üretmektedir. Üretim olasılıkları:

<u>Elma (ton/ay)</u>	<u>süt (litre/ay)</u>
300	0
200	50
100	100
0	150

a) Zaniboni ülkesi için elmanın süt cinsinden fırsat maliyeti nedir? Her bir üretim seviyesi için fırsat maliyetini hesaplayınız. Zaniboni ülkesinin üretim olanakları eğrisini çiziniz.

S28. Bir malın tamamlayıcısı olan malın fiyata düştüğünde o malın piyasa denge fiyatı ve miktarı nasıl değişir?

- a)Sadece denge fiyatı artar. b)Sadece denge miktarı artar. c)Hem denge fiyatı hem de denge miktarı artar
d)Denge fiyatı azalır denge miktarı artar. e)hiçbiri

S29. $C=D=10$ fayda; a) faydanın ordinal olarak ölçüldüğünü, b) faydanın kardinal olarak ölçüldüğünü, c) faydanın ordinal ve kardinal olarak ölçüldüğünü, d) hiçbirisini;göstermektedir.

S30. Bütçe doğrusunun altında bulunan bir tüketici; a) gelirin hepsini harcamamaktadır, b)gelirinin hepsini harcamaktadır, c) gelirin hepsini harcayıp harcamadığı konusunda bir şey söylenemez, d) dengededir.

S31. Denge noktasında, kayıtsızlık eğrisinin eğimi; a) bütçe doğrusunun eğimine eşittir,b)bütçe doğrusunun eğiminden büyüktür, c) bütçe doğrusunun eğiminden küçüktür, d) bütçe doğrusunun eğiminden küçük, büyük veya eğimine eşit olduğuna dair bir şey söylenemez.

S32. Bir ürünün fiyatındaki düşmenin ikame etkisi (ceteris paribus); a) kayıtsızlık eğrisi üzerinde bir hareketle, b) daha yüksek bir kayıtsızlık eğrisinden aşağıdaki bir kayıtsızlık eğrisine hareketle,c) aynı kayıtsızlık eğrisinin aşağısına doğru bir hareketle, e) yukarıdakilerin hepsiyle ifade edilebilir.

S33. Parasal gelir yerine reel geliri alsaydık ve reel geliri sabit tutsaydık çizilecek talep eğrisi; a) Her zaman b) bazen c) hiç bir zaman d) ara sıra; negatif eğimli olurdu.

S34. Ordinal ve kardinal yaklaşımların fark ve benzerliklerini açıklayınız.

S35. Gelir tüketim eğrisini kullanarak, buradan hangi kavrama ulaştığımızı grafikte açıklayınız.

S36. Fiyatların değişmesinin tüketici dengesi üzerindeki etkisini grafik yardımı ile açıklayınız.

S37. Çiftçilerin gelirleri iyi mahsül elde ettiği dönemde

- a)artar b) azalır c) Değerlendirilemez d) Değişmez e)Hiçbiri

S38. Tüketicilerin bir mala ödedikleri fiyat ile ödemeye razı olacakları maksimum fiyat arasındaki farka ne ad verilir?

- a) Arz fazlası b) Talep fazlası c) Mal fazlası d) Fiyat fazlası e) Tüketici rantı

S39. Belli bir tüketim düzeyinde tüketilen sonuncu birimin sağladığı faydaya ne ad verilir?

- a) Azalan marjinal fayda b) Toplam fayda c) Marjinal fayda
d) Ortalama fayda e) Artan marjinal fayda

S40. Bir mal için karaborsanın nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Malın resmi fiyatı denge fiyatının üzerindedir. B) Malın resmi fiyatı denge fiyatına eşittir.
c) Resmi fiyatlarda arz çok azdır. d) Resmi fiyatlarda talep çok azdır. e) Hiçbiri

S41. Aşağıdakilerden hangisi tavan fiyatların bir sonucu değildir.

- a. Arz fazlası oluşur b) Kıtılık ortaya çıkar c) Karaborsa oluşur d) Talep fazlası oluşur e) Hiçbiri